

Πού βρίσκεται σήμερα η κεφαλή του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου;

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Προσκυνήματα-Οδοιπορικά-Τουρισμός](#)

Όταν ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος αποκεφαλίστηκε από τον Ηρώδη, η Τιμία Κεφαλή του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου, τοποθετήθηκε μέσα σε αγγείο από όστρακο όπου και το έκρυψαν στην κατοικία του Ηρώδη.

Μετά από πολλά χρόνια, ο Άγιος Ιωάννης φανερώθηκε στο όνειρο δύο μοναχών, οι οποίοι είχαν φύγει για τα Ιεροσόλυμα με σκοπό να προσκυνήσουν το τάφο του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, λέγοντάς τους το σημείο όπου βρίσκεται η Τιμία Κεφαλή του.

Οι μοναχοί αυτοί αφού βρήκαν την κεφαλή του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου, την παρέδωσαν σε κάποιον για να την μεταφέρει στην πόλη των Εμεσηνών. Όταν αυτός, όμως, πέθανε την κληροδότησε στην αδελφή του. Και από τότε διαδοχικά περιήλθε σε πολλούς, και κατέληξε στα χέρια κάποιου ιερομονάχου αρειανού που ονομαζόταν Ευστάθιος, ο οποίος έκρυψε την Τιμία Κεφαλή σε ένα σπήλαιο. Από εκεί, μεταφέρθηκε επί Ουάλεντος, στο Παντείχιον της Βιθυνίας ώσπου ο Θεοδόσιος ο Μέγας την ανεκόμισε στο Έβδομο της Κωνσταντινουπόλεως, όπου έχτισε μεγαλόπρεπη Ναό.

Η κεφαλή του αγίου Ιωάννη του Προδρόμου κλάπηκε από την Κωνσταντινούπολη κατά την άλωσή της από τους Σταυροφόρους το 1204. Έτσι, από το 1206 βρίσκεται στην πόλη Αμιένη της βόρειας Γαλλίας, στον περίφημο καθεδρικό της ναό, ο οποίος χτίστηκε ακριβώς για να στεγάσει το άγιο αυτό λείψανο και μάλιστα συγκαταλέγεται στα μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

Τα παρακάτω αποτελούν μετάφραση ενός δημοσιεύματος του ιστολογίου Full of Grace and Truth, όπου παρατίθενται δύο αποσπάσματα από ένα αφιέρωμα του υπέροχου περιοδικού "Road to Emmaus" (Δρόμος προς Εμμαούς), όπου γίνεται λόγος για τις αποδείξεις της γνησιότητας της τιμίας κάρας.

Πρόκειται για μια συνέντευξη με τον π. Νικολά Νικίτσιν, ο οποίος από καιρό ερευνά πολλά από τα φερόμενα λείψανα που έχουν σχέση με την Ορθοδοξία στη Γαλλία και παρουσιάζει στο συγκεκριμένο απόσπασμα από τα συμπεράσματά του. Μεταξύ των κειμηλίων που έχουν περισσότερες ιστορικές αποδείξεις, όπως αναφέρει, είναι η κεφαλή του αγίου Ιωάννη του Προδρόμου στην Αμιένη της Γαλλίας.

“Από το 13ο αιώνα, ο καθεδρικός ναός της Νοτρ Νταμ στην Αμιένη στεγάζει ένα μέρος του κρανίου – τα οστά του προσώπου – του αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή. Αυτό δεν πρέπει να συγχέει αυτούς που γνωρίζουν ότι και το Άγιον Όρος ισχυρίζεται ότι έχει «την κεφαλή του αγίου Ιωάννη» (σημείωση του μεταφραστή: ίσως να εννοεί κάπου αλλού). Αυτή η ονοματοδοσία είναι μια ευσεβής συνήθεια, γιατί ακόμα κι αν έχετε μόνο ένα μέρος του κεφαλιού ή του χεριού, δεν θα λέγατε, «έχουμε πέντε εκατοστά του κρανίου», θα λέγατε, «έχουμε την κάρα του». Στο Άγιον Όρος έχουν ένα άλλο μέρος του κρανίου, αλλά στην Αμιένη έχουμε τα οστά του προσώπου, και μπορείτε να φανταστείτε ακόμη και την προσωπικότητά του

πίσω από αυτά τα λείψανα.”

“RTE: Μπορείτε να μας πείτε τώρα για τα αποδεικτικά στοιχεία για ορισμένα από τα λείψανα που έχετε μελετήσει;

Π/ΝΙΚΟΛΑ: Όλα τα κυριότερα λείψανα που ανέφερα προηγουμένως έχουν βάσιμα ιστορικά και επιστημονικά επιχειρήματα από πολλές διαφορετικές πηγές, και αυτή η ποικιλία της συνοχής είναι ισχυρό επιχείρημα από μόνο του. Επίσης, μαθαίνοντας την ιστορία αυτών των λειψάνων, εμείς οι Ορθόδοξοι ανακαλύπτουμε μια άλλη άποψη για την ιστορία της δυτικής Εκκλησίας και έναν νέο τρόπο κατανόησης αυτών των ιστορικών γεγονότων.

Για παράδειγμα, η κεφαλή του αγίου Ιωάννη του Προδρόμου αποκτήθηκε κατά τη λεηλασία της Κωνσταντινούπολης το 1204 (σημείωση του μεταφραστή: από τους λατίνους σταυροφόρους της Δ΄ Σταυροφορίας, οι οποίοι κατέκτησαν την Κωνσταντινούπολη και άρπαξαν όλους τους θησαυρούς της, π.χ. τα διάφορα πολύτιμα κειμήλια που μεταφέρθηκαν και βρίσκονται έως σήμερα στην Βενετία, το Άγιο Μανδήλιο που σήμερα είναι γνωστό ως η Σινδώνη του Τορίνο, η περίφημη εικόνα της Οδηγήτριας που ζωγραφίστηκε από τον ευαγγελιστή Λουκά και κατέληξε στο Montevergine της Ιταλίας, και άλλα πολλά). Αυτό ήταν μια μεγάλη τραγωδία για την ανατολική Εκκλησία, αλλά τώρα βλέπουμε τι έχει συμβεί στη Μικρά Ασία, στην Τουρκία, από την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους το 1453 μέχρι σήμερα. Αν το κεφάλι είχε παραμείνει εκεί, θα είχε χαθεί ή καταστραφεί, όταν η Κωνσταντινούπολη έπεσε στα χέρια των Τούρκων (όπως συνέβη με πολλά λείψανα), ή μήπως θα ήταν ακόμα προσβάσιμο για προσκύνηση;

Τώρα, αυτό το λείψανο είναι στη Γαλλία, σε έναν πολύ όμορφο καθεδρικό ναό, και είναι δυνατό για τους Ορθόδοξους να το προσκυνήσουν με τον πλέον ανοικτό τρόπο. Η 25η Μαΐου, σύμφωνα με το Ιουλιανό ημερολόγιο, ή η 7η Ιουνίου, σύμφωνα με την αστική ημερολόγιο, είναι η γιορτή της Τρίτης Ευρέσεως της Κεφαλής του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή, και σε αυτή τη γιορτή, το 2004, τελέσαμε την Θεία Λειτουργία με αυτό το λείψανο στην αγία τράπεζα. Αυτό δεν θα μπορούσε ποτέ να συμβεί στη σύγχρονη Τουρκία, και αυτό το είδος προβληματισμού αλλάζει την εκτίμησή μας για το ιστορικό γεγονός της μεταφοράς αυτού του λειψάνου στην Αμιένη. Ο Θεός έχει την δική Του πρόνοια.

Ο Θεός επέτρεψε τη μεταφορά αυτών των λειψάνων εδώ, και αυτή η δυτική κοινωνία είναι τα διατηρεί πιστά. Βεβαίως, η Γαλλία περνάει μια περίοδο αποχριστιανοποίησης, αλλά ακόμη βλέπουμε καθημερινή προσκύνηση των λειψάνων αυτών από έναν μικρό αριθμό πιστών χριστιανών. Ένα άλλο πολύ γνωστό παράδειγμα από τον 11ο αιώνα είναι η μεταφορά («μετακομιδή») του

λειψάνου του αγίου Νικολάου από τα Μύρα της Λυκίας (και αυτή βρίσκεται σήμερα στην Τουρκία) στο Μπάρι στην Ιταλία. Στην ακολουθία που είναι αφιερωμένη σε αυτό το γεγονός, λέμε «Δεν ήταν χρήσιμο στα μάτια του Θεού αυτά τα πολύτιμα λείψανα να παραμένουν αδρανή στην έρημο της Λυκίας.» [*** Βλ. την σημείωση παρακάτω] Εμείς οι Ορθόδοξοι πρέπει να αντιμετωπίσουμε ευλαβικά την πρόνοια του Θεού, η οποία εκδηλώνεται σε αυτό.

Αυτή η συνεχής προσκύνηση από ακόμη και μια μειοψηφία Γάλλων πιστών είναι ένα από τα πνευματικά επιχειρήματα για τη γνησιότητά τους. Σε κάθε περίπτωση που έχω μελετήσει, έχω βρει ντόπιους που πιστεύουν, και ακαδημαϊκούς μελετητές που έχουν έγγραφα, ιστορικά βιβλία, και αρχεία που παρουσιάζουν τα ιστορικά και επιστημονικά επιχειρήματα που αποδεικνύουν τη γνησιότητα του λειψάνου. Βεβαίως, αυτοί οι άνθρωποι είναι λίγοι σε αριθμό.

Ο μεγάλος αριθμός των Γάλλων ρωμαιοκαθολικών όχι μόνο δεν γνωρίζουν τίποτα για τα δικούς τους ιερούς τόπους, αλλά και δεν ενδιαφέρονται και πολύ για αυτά. Αυτό δεν είναι δικό τους φταίξιμο – αυτοί οι ίδιοι είναι θύματα των αντι-χριστιανικών, αντι-εκκλησιαστικών, και αντι-λειψανικών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Δυστυχώς, κάθε αδύναμο σημείο της ιστορίας της δυτικής Εκκλησίας (σημείωση του μεταφραστή: δηλαδή του Παπισμού) μεγεθύνεται με σκοπό να γενικεύσει την εντύπωση της αδυναμίας της Εκκλησίας συλλήβδην. Οι ρωμαιοκαθολικοί είχαν τις αποτυχίες τους, και η ευπιστία των απλών ανθρώπων γινόταν ενίοτε αντικείμενο εκμετάλλευσης από κακούς κληρικούς για το κέρδος, αλλά και πάλι, όταν μελετάτε την ιστορία των μεγάλων λειψάνων, δεν μένει χώρος για αυτές τις απλοϊκές αντιρρήσεις.

Αντιθέτως, έχουμε πολύ κατηγορηματικά και ισχυρά επιχειρήματα. Μπορούμε να αναφέρουμε το παράδειγμα της κεφαλής του αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή στην Αμιένη, η οποία, ανατομικά, είναι ένα οστό του προσώπου χωρίς το σαγόني. Συγχρόνως, μια εκκλησία στην επισκοπή του Βερντέν (σημείωση του μεταφραστή: άλλη πόλη της Γαλλίας) είχαν, όπως φημιζόταν, το σαγόني του Αγίου Ιωάννη. Μια επιτροπή συστήθηκε για να εξετάσει τα δύο κειμήλια, και στην προκειμένη περίπτωση, το σαγόني στο Βερντέν αποδείχθηκε ότι ήταν ενός άλλου ανθρώπου, μετά τον δέκατο αιώνα, αλλά τα συμπεράσματα της ίδιας επιτροπής σχετικά με τα λείψανα του αγίου Ιωάννη στην Αμιένη ήταν εκπληκτικά.

Το οστό της Αμιένης όχι μόνο έχει χρονολογία από τον πρώτο ως τον τρίτο αιώνα μετά Χριστόν, αλλά και αυτό το κομμάτι του κρανίου προσδιορίστηκε ότι ήταν ενός άνδρα μεσογειακής καταγωγής, ηλικίας από 30 μέχρι 45, και επιπλέον υπήρχε

μια αρχαία τρύπα που προκλήθηκε από ένα αιχμηρό εργαλείο, ακριβώς στο κάτω μέρος του μετώπου. Σύμφωνα με την ορθόδοξη παράδοση, γνωρίζουμε ότι μετά τον αποκεφαλισμό του, η Ηρωδιάδα μαχαίρωσε το κεφάλι με το μαχαίρι της ως εκδίκηση για την καταγγελία εκ μέρους του του παράνομου γάμου της με τον Ηρώδη.

Αν και αυτό δεν είναι τόσο σημαντικό για τους επιστημονικούς εξεταστές, έχουμε πράγματι αυτό το επιχείρημα από τη δική μας παράδοση, μαζί με άλλα ιστορικά και ανθρωπολογικά επιχειρήματα για τη γνησιότητα του λειψάνου του.

Στην ιστορία των μεγάλων κειμηλίων, έχουμε σχεδόν πάντα αυτή την επιστημονική και πνευματική ταύτιση. Για παράδειγμα, στην ιστορία της Σινδόνης του Τορίνου, η ιστορική τεκμηρίωση δεν είναι πολύ πειστική, αλλά τα πιο εντυπωσιακά επιχειρήματα προέρχονται από την επιστημονική πλευρά, τα πορίσματα των οποίων έχουν συνεχώς αναθεωρηθεί κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών. (σημείωση του μεταφραστή: Τα τελευταία χρόνια έχουν εντοπιστεί και η πληθώρα των ιστορικών τεκμηρίων σχετικά με την αγία Σινδόνη, εκτός από τα επιστημονικά! Μπορείτε να διαβάσετε για την θύελλα των συγκλονιστικών στοιχείων σε διάφορα βιβλία, όπως για παράδειγμα στα άψογα "The Crucifixion of Jesus: A Forensic Inquiry" του ιατροδικαστή Frederick Zugibe και το "Holy Faces, Secret Places" του ιστορικού ερευνητή Ian Wilson. Το ένα εστιάζει κυρίως στις αποδείξεις που αφορούν στις φυσικές επιστήμες, ενώ το άλλο στις ιστορικές.)

Μετά τη Γαλλική Επανάσταση, είχαμε αυτό που ονομάστηκε «Καθολική Αναγέννηση» στη Γαλλία. Η πρωτόγονη και άξεστη λογικοκρατία και η κριτική των επαναστατών και των Προτεσταντών που προσπαθούσαν να δυσφημίσουν τα λείψανα ώθησαν τους Ρωμαιοκαθολικούς να εξερευνήσουν τις ιστορίες αυτών των αντικειμένων. Μελέτησαν, έκαναν αρχαιολογικές έρευνες, και έφτασαν σε ένα υψηλότερο επίπεδο αντικειμενικής επιχειρηματολογίας υπέρ της γνησιότητας πολλών από αυτά τα λείψανα που ήταν γνωστά από πριν. Όχι μόνο στη Γαλλία, αλλά και στη χριστιανική Ανατολή, έχουμε ακόμη πολλά έγγραφα που δεν έχουν ερευνηθεί, εξαιτίας των γλωσσικών φραγμών, την αρχαιότητας, και της έλλειψης πρόσβασης.

Καθώς συνεχίζουμε να μελετάμε, βρίσκουμε με τον καιρό ακόμη περισσότερα επιχειρήματα υπέρ της γνησιότητας, αλλά η άποψή μου είναι ότι η λογική διερεύνηση δεν μπορεί ποτέ να αποτελεί επαρκή απόδειξη. Περιορίζεται από την φύση της λογικοκρατίας. Το βασικό επιχείρημα για εμάς είναι το επιχείρημα της πίστης μας. Δεν είναι το γεγονός ότι αυτό το λείψανο, αυτό το κόκαλο, είναι πραγματικά από τον άγιο Ιωάννη τον Βαπτιστή με κάποιον τρόπο να επηρεάζει

τη σύγχρονη ζωή μας, το προσωπικό μας πεπρωμένο. Γνωρίζουμε από την ιστορία της Εκκλησίας ότι, αν αυτό λείψανο είναι από τον άγιο Ιωάννη τον Βαπτιστή, τότε έχουμε μια μεγαλύτερη εγγύηση ότι η αδύναμη προσευχή μας θα έχει περισσότερα αποτελέσματα εδώ από ό, τι σε άλλο τόπο.

Το σημείο όπου θέλουμε να καταλήξουμε είναι να δείξουμε ότι δεν είναι μόνο εφικτό, αλλά και χρήσιμο να προσευχόμαστε μπροστά σε άγια λείψανα. Έχουμε αρκετά στοιχεία που να δείχνουν ότι υποστηρίζουν την προσευχή μας. Ο Θεός και οι άγιοι οι ίδιοι μάς δίνουν αρκετά επιχειρήματα. Ωστόσο, ακόμη και αν καλώ προσκυνητές σε αυτά τα ιερά μέρη, προσωπικά, δεν τολμώ να επιβάλω αυτό το σέβας ως μια βεβαιότητα. Μόνο το σύνολο της Εκκλησίας μπορεί να το εξουσιοδοτήσει αυτό“.

Πηγή: iellada.gr